

[Startside](#) > ... > [Anlæggelse Af Retssag](#) > [Hvor Og Hvordan](#) > [Hvilket Lands Love Gælder?](#) > Portugal

Hvilket lands love gælder?

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Portugal

1 Retskilder

Følgende nationale retskilder er fastsat i artikel 1, 3 og 4 i den portugisiske civile lovbog:

- love
- sædvane
- billighed.

De internationale lovkilder er følgende (den portugisiske forfatnings artikel 8):

- Regler og principper i folkeretten eller international sædvaneret udgør en integrerende del af den portugisiske lovgivning.
- De regler, der er fastsat i behørigt ratificerede eller godkendte internationale konventioner, træder i kraft i national lovgivning efter den officielle offentliggørelse og forbliver i kraft, så længe de er internationalt bindende for den portugisiske stat.
- De regler, der er vedtaget af de kompetente instanser i de internationale organisationer, som Portugal deltager i, gælder direkte i national lovgivning, forudsat at dette er fastsat i de respektive grundlæggende traktater.
- Bestemmelserne i Den Europæiske Unions traktater og de regler, der er fastsat af EU-institutionerne som led i udførelsen af deres respektive opgaver, gælder for national lovgivning i henhold til bestemmelserne i EU-retten og i respekt for de grundlæggende principper for en demokratisk retsstat.

1.1 National ret

Love

Love er en direkte national retskilde. Artikel 1, stk. 2, i den portugisiske civile lovbog bestemmer, at alle generelle bestemmelser, der er fastlagt af kompetente statslige myndigheder, er love. I artikel 112, stk. 1, i den portugisiske forfatning fastslås det, at love, bekendtgørelser og regionale retsdekreter er retsakter.

Sædvane

Sædvane er juridisk berettiget som national retskilde, når følgende to betingelser er opfyldt:

- hvis det ikke er i strid med princippet om god tro, og
- det er fastlagt ved lov (den civile lovbogs artikel 3, stk. 1).

Billighed

De portugisiske domstole kan afgøre en tvist i overensstemmelse med billighedsprincippet, men dog kun hvis én af følgende betingelser er opfyldt:

- hvis en bestemmelse i lovgivningen gør det muligt (artikel 4, litra a), i den civile lovbog), eller
- hvis parterne er enige, og der eksisterer et retsforhold mellem dem (artikel 4, litra b), i den civile lovbog), eller
- hvis parterne har aftalt at anvende billighedsprincippet (artikel 4, litra c), i den civile lovbog).

1.2 Internationale aftaler

Konventioner under Haagerkonferencen om International Privatret

Portugal er bundet af 26 Haagerkonventioner:

1. Konvention om civilproces (1954)

Teksten findes [her](#).

2. Konvention om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt over for børn (1956)

Teksten findes [her](#).

3. Konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser vedrørende underholdspligt over for børn (1958)

Teksten findes [her](#).

4. Konvention om myndighedernes kompetence og lovvalget i sager vedrørende beskyttelse af mindreårige (1961)

Teksten findes [her](#).

5. Konvention om lovkonflikter vedrørende formen for testamentariske dispositioner (1961)

Teksten findes [her](#).

6. Konvention om afskaffelse af kravet om legalisering af udenlandske offentlige dokumenter (1961)

Teksten findes [her](#).

7. Konvention om forkyndelse i udlandet af inden- og udenretslige dokumenter i sager om civile eller kommercielle spørgsmål (1965)

Teksten findes [her](#).

8. Konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (1971)

Teksten findes [her](#).

9. Tillægsprotokol til Haagerkonventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (1971)

Teksten findes [her](#).

10. Konvention om anerkendelse af skilsmisser og separationer (1970)

Teksten findes [her](#).

11. Konvention om lovvalg ved trafikuheld (1971)

Teksten findes [her](#).

12. Konvention om bevisoptagelse i udlandet i sager om civile eller kommercielle spørgsmål (1970)

Teksten findes [her](#).

13. Konvention om international administration af arv (1973)

Teksten findes [her](#).

14. Konvention om lovvalg i sager om produktansvar (1973)

Teksten findes [her](#).

15. Konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser om underholdspligt (1973)

Teksten findes [her](#).

16. Konvention om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt (1973)

Teksten findes [her](#).

17. Konvention om lovvalg i forbindelse med formueforhold mellem ægtefæller (1978)

Teksten findes [her](#).

18. Konvention om ægteskabs indgåelse og anerkendelse af ægteskabers gyldighed (1978)

Teksten findes [her](#).

19. Konvention om, hvilken lov der skal anvendes på kontrakter med mellemænd og på fuldmagtsspørgsmål (1978)

Teksten findes [her](#).

20. Konvention om de civilretlige virkninger af internationale børnebortførelser (1980).

Teksten findes [her](#).

21. Konvention om beskyttelse af børn og om samarbejde med hensyn til internationale adoptioner (1993)

Teksten findes [her](#).

22. Konvention om kompetence, lovvalg, anerkendelse, fuldbyrdelse og samarbejde vedrørende forældreansvar og foranstaltninger til beskyttelse af børn (1996)

Teksten findes [her](#).

23. Konvention om international beskyttelse af voksne (2000)

Teksten findes [her](#).

24. Konvention om værnetingsaftaler (2005)

Teksten findes [her](#).

25. Konvention om international inddrivelse af børnebidrag og andre former for underholdsbidrag til familiemedlemmer (2007)

Teksten findes [her](#).

26. Protokol om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt (2007)

Teksten findes [her](#).

Den Internationale Civilstandskommissions (ICCS) konventioner

Portugal er bundet af ti ICCS-konventioner:

Disse konventioner kan findes [her](#).

1. Konvention om udstedelse af visse uddrag af civilstandsregistre for udlandet (Paris, 27.9.1956). Godkendelse: lov nr. 33/81, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 196, af 27. august 1981

Teksten findes [her](#).

2. Konvention om fri udstedelse af og fritagelse for legalisering af kopier af civilstandsdokumenter (Luxembourg, 26.9.1957). Godkendelse: lov nr. 22/81, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 189, af 19. august 1981

Teksten findes [her](#).

3. Konvention om international udveksling af oplysninger om civilstand (Istanbul, 4.9.1958). Godkendelse: [dekret nr. 39/80](#), offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 145, af 26. juni 1980

Teksten findes [her](#).

4. Konvention om ændring af navn og efternavn (Istanbul, 4.9.1958). Godkendelse: resolution nr. 5/84 fra Portugals parlament, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 40, af 16. februar 1984

Teksten findes [her](#).

5. Konvention om kompetente myndigheders kompetence til at modtage anerkendelser af børn født uden for ægteskab (Rom, 14.9.1961). Godkendelse: resolution nr. 6/84 fra Portugals parlament, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 50, af 28. februar 1984

Teksten findes [her](#).

6. Konvention om udstedelse af flersprogede uddrag af civilstandsattester (Wien, 8.9.1976). Godkendelse: regeringsdekret nr. 34/83, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 109, af 12. maj 1983

Teksten findes [her](#).

7. Konvention om udstedelse af flersprogede uddrag af civilstandsattester (Wien, 8.9.1976). Godkendelse: regeringsdekret nr. 34/83, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 109, af 12. maj 1983

Teksten findes [her](#).

8. Konvention om fritagelse af visse attester og dokumenter for legalisering (Athen, 15.9.1977). Godkendelse: dekret nr. 135/82, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 292, af 20. december 1982

Teksten findes [her](#).

9. Konvention om lovgivning vedrørende navn og efternavn (München, 5.9.1980). Godkendelse: resolution nr. 8/84 fra Portugals parlament, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 54, af 3. marts 1984

Teksten findes [her](#).

10. Konvention om udstedelse af et bevis for adgang til at indgå ægteskab (München, 5.9.1980). Godkendelse: regeringsdekret nr. 40/84, offentliggjort i *Diário da República* I, nr. 170, af 24. juli 1984

Teksten findes [her](#).

Andre relevante multilaterale konventioner, der er bindende for Portugal:

Pariserkonventionen til beskyttelse af industriel ejendomsret (Stockholm, 1967)

Teksten findes [her](#) og [her](#).

De Forenede Nationers konvention af 1951 om flygtninges retsstilling og protokollen af 1957

Teksten findes [her](#) og [her](#).

Protokollen findes [her](#).

Konvention om ensartet veksellovgivning og konvention angående visse lovkollisioner inden for vekselrettens område (Genève, 1930)

Teksten findes [her](#).

Konvention om indførelse af ensartet checklov, konvention angående visse lovkollisioner inden for checkrettens område og protokol (Genève, 1931)

Teksten findes [her](#).

Konvention om ensartet lovgivning vedrørende formen af et internationalt testamente (Washington, 1973), som Portugal er part i, godkendt til tiltrædelse ved lovdekret nr. 252/75

Teksten findes [her](#).

Konvention om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser (New York, 1958).

Teksten findes [her](#).

Lugano-II-konventionen om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (Rådets afgørelse 2009/430/EF af 27.11.2008)

Teksten findes [her](#).

Afgørelsen findes [her](#).

Konvention om internationale jernbanebefordringer (1980), som ændret ved protokollen af 1999

Teksten findes [her](#).

Europæisk konvention om oplysninger om fremmed ret (London, 1970)

Teksten findes [her](#).

Europarådets konvention til forebyggelse og bekæmpelse af vold mod kvinder og vold i hjemmet — Istanbulkonventionen af 2011

Teksten findes [her](#).

Det Forenede Nationers konvention om inddrivelse af underholdsbidrag i udlandet — New York-konventionen af 1956

Teksten findes [her](#) og [her](#).

1.3 Vigtigste bilaterale aftaler

- Aftale om retligt og juridisk samarbejde mellem Den Portugisiske Republik og Republikken Angola, undertegnet i Luanda (1995)

Teksten findes [her](#).

- Aftale om retligt samarbejde mellem Den Portugisiske Republik og Republikken Guinea-Bissau,

undertegnet i Bissau (1988)

Teksten findes [her](#).

- Aftale om retligt og juridisk samarbejde mellem Den Portugisiske Republik og Republikken Mozambique, undertegnet i Lissabon (1990)

Teksten findes [her](#).

- Aftale om retligt og juridisk samarbejde mellem Den Portugisiske Republik og Den Demokratiske Republik São Tomé og Príncipe (1976)

Teksten findes [her](#).

- Aftale mellem Den Portugisiske Republik og Republikken Kap Verde om inddrivelse af underholdsbidrag (1982)

Teksten findes [her](#).

- Aftale om retligt og juridisk samarbejde mellem Den Portugisiske Republik og Republikken Kap Verde (2003)

Teksten findes [her](#).

- Aftale mellem Den Portugisiske Republiks regering og Amerikas Forenede Staters regering om inddrivelse af underholdsbidrag (2000)

Teksten findes [her](#).

- Konvention mellem Størhertugdømmet Luxembourg og Den Portugisiske Republik om gensidig retshjælp i forbindelse med forældremyndighed og samværsret (1992)

Teksten findes [her](#).

2 Anvendelse af lovvalgsregler

Når en lovvalgsregel henviser til fremmed ret, har dette kun betydning for anvendelsen af den nationale lovgivning i den pågældende stat. Det betyder ikke, at domstolene i denne stat har kompetence. De er kun kompetente, såfremt det modsatte er fastsat i en bestemmelse (den civile lovbogs artikel 16).

Anvendelsen af fremmed ret er begrænset til de bestemmelser i den udenlandske retsorden, som omhandler det retsomsråde, der er omfattet af bestemmelsen om lovvalg (f.eks. arv, familie, forpligtelser eller tinglige rettigheder) (den civile lovbogs artikel 15).

2.1 Myndighedernes anvendelse af lovvalgsregler

I Portugal er domstolene ikke forpligtet til at efterkomme begæringer fra en sags parter om undersøgelse, fortolkning og anvendelse af retsregler (artikel 5, stk. 3, i den civile retsplejelov). Det følger af dette generelle princip, at den nationale ret anvender lovvalgsreglerne af egen drift.

2.2 Renvoi (tilbagevisning og viderehenvielse)

I Portugal er der tre vigtige regler vedrørende renvoi:

- en regel vedrørende renvoi til lovgivningen i en anden stat (den civile lovbogs artikel 17)
- en regel vedrørende renvoi til portugisisk lovgivning (den civile lovbogs artikel 18)
- en regel vedrørende sager, hvor renvoi ikke er tilladt (den civile lovbogs artikel 19).

Renvoi til lovgivningen i en anden stat

En portugisisk domstol kan vælge at lægge anden stats lovgivning til grund for sagen.

Der kan ske renvoi til en anden stats lovgivning, hvis der i den portugisiske lovvalgsregel henvises til loven i en anden stat, og den stat betragter sig som kompetent til at afgøre sagen (den civile lovbogs artikel 17, stk. 1).

Renvoi afsluttes, hvis:

- den fremmede ret, hvortil der henvises i den portugisiske lovvalgsregel, vedrører personloven, og
 - den pågældende har sin sædvanlige bopæl i Portugal eller
 - bor i et land, hvis lovvalgsregler bestemmer, at lovgivningen i den stat, hvor den pågældende er statsborger, finder anvendelse (den civile lovbogs artikel 17, stk. 2).

Der sker dog altid renvoi, hvis begge følgende to betingelser er opfyldt:

- Sagerne omfatter værgemål, samværgemål, formueforhold mellem ægtefæller, forældremyndighed, forholdet mellem adoptant og adopteret eller arv efter dødsfald, og
- den fremmede ret, der er angivet i den portugisiske lovvalgsregel, henviser til loven på det sted, hvor den faste ejendom er beliggende, og den anses for gældende (den civile lovbogs artikel 17, stk. 3).

Renvoi til portugisisk lovgivning

Der sker renvoi til portugisisk lovgivning, hvis der i den portugisiske lovvalgsregel henvises til loven i en anden stat, som har en lovvalgsregel, hvori der henvises tilbage til portugisisk lov. I dette tilfælde finder portugisisk lovgivning anvendelse (den civile lovbogs artikel 18, stk. 1).

I sager vedrørende personlig status er renvoi til portugisisk lovgivning kun tilladt, hvis én af følgende supplerende betingelser er opfyldt:

- Den pågældende har sin sædvanlige bopæl på portugisisk område.
- Portugisisk ret er gældende i henhold til lovgivningen i den pågældendes bopælsland (den civile lovbogs artikel 18, stk. 2).

Tilfælde, hvor renvoi ikke er tilladt

Ingen af ovennævnte typer renvoi er tilladt i følgende tilfælde:

- når renvoi gør transaktioner ugyldige, som ellers ville have været gyldige, hvis den portugisiske lovvalgsregel var blevet *anvendt uden videre* (uden renvoi) (den civile lovbogs artikel 19, stk. 1)
- når renvoi gør en situation ulovlig, som ellers ville have været lovlig (den civile lovbogs artikel 19, stk. 1)
- når de berørte parter har angivet gældende fremmed ret i sager, hvor dette er tilladt (den civile lovbogs artikel 19, stk. 2).

2.3 Ændret tilknytning

Tilknytningsfaktoren er et faktisk eller retligt forhold fastlagt i lovvalgsreglen, der tjener som grundlag for fastsættelse af gældende ret. Afhængigt af den enkelte sag kan det f.eks. være nationalitet eller det sted, hvor en transaktion har fundet sted, hvor et intellektuelt værk er blevet skabt, hvor en rettighed er registreret, hvor aktiver befinder sig, eller hvor den pågældende er bosat.

Den portugisiske retsorden pålægger mindst to begrænsninger for ændringer af tilknytningsfaktoren:

- Svigagtig omgåelse af loven — en ændring af tilknytningsfaktoren som følge af en faktisk eller juridisk situation skabt af de berørte parter for at undgå anvendelsen af en lov, som ellers ville finde anvendelse, anses for at være irrelevant (den civile lovbogs artikel 21).
- En ændring af personloven påvirker ikke en persons opnåelse af myndighedsalder i henhold til den foregående personlov (den civile lovbogs artikel 29).

Hvis det er umuligt at fastslå den tilknytningsfaktor, som fastlæggelsen af gældende lovgivning skal baseres på, anvendes den ellers gældende lov (den civile lovbogs artikel 23).

2.4 Undtagelser fra anvendelsen af lovvalgsreglerne

Overtrædelse af de grundlæggende retsprincipper

De bestemmelser i fremmed ret, der fastlægges i lovvalgsreglen, finder ikke anvendelse, hvis de overtræder den portugisiske stats grundlæggende retsprincipper efter international ret (den civile lovbogs artikel 22, stk. 1). I så fald anvendes andre bestemmelser i fremmed ret, der anses for mere hensigtsmæssige, eller alternativt reglerne i den portugisiske nationale lovgivning (den civile lovbogs artikel 22, stk. 2).

Internationale konventioner og EU-ret

Når internationale konventioner, der er bindende for den portugisiske stat, eller EU-retten fastlægger regler for gældende ret, som adskiller sig fra reglerne i nationale lovvalgsregler, finder disse nationale regler ikke anvendelse.

2.5 Vurdering af den relevante fremmede lov

Den, der påberåber sig fremmed ret, skal bevise dens eksistens og indhold. Retten skal imidlertid af egen drift tilegne sig viden om den fremmede ret. Den fremmede ret fortolkes inden for den retsorden, den henhører under, og i overensstemmelse med de deri fastlagte regler for fortolkning (den civile lovbogs artikel 23, stk. 1).

Oplysninger om den fremmede ret om civil- og handelsretlige anliggender kan fås i de to konventioner, som Portugal har undertegnet:

- den europæiske konvention om oplysninger om fremmed ret (London, 1968)
- konventionen om oplysninger om juridiske spørgsmål i forbindelse med den gældende lovgivning og dens anvendelse (Brasilia, 1972).

Hvis det ikke er muligt at fastslå indholdet af den fremmede ret, gælder den lovgivning, der ellers ville finde anvendelse (den civile lovbogs artikel 23, stk. 2).

3 Lovvalgsregler

3.1 Kontraktlige forpligtelser og retsakter

Ordning omfattet af EU-retten

I Den Europæiske Unions medlemsstater (undtagen Danmark) er den lov, der finder anvendelse på kontraktlige forpligtelser, fastsat i henhold til forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 (Rom I), som har forrang for de nationale lovvalgsregler, hvis disse bestemmer andet.

Danmark er den eneste EU-medlemsstat, som forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 ikke finder anvendelse på. Danmark er fortsat omfattet af Rom-konventionen af 1980 om, hvilken lov der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser. I Danmark bestemmes den lov, der skal anvendes på kontraktlige forpligtelser, i henhold til Rom-konventionen af 1980, der har forrang for nedennævnte nationale lovvalgsregler, hvis disse bestemmer andet.

Ordning, der er fastsat i de nationale lovvalgsregler

Spørgsmål vedrørende bekræftelse, fortolkning og gennemførelse af en hensigtserklæring og manglende vilje er underlagt følgende:

- den lovgivning, der finder anvendelse på den pågældende transaktions indhold (den civile lovbogs artikel 35, stk. 1).

Værdien af en adfærd såsom en hensigtserklæring er underlagt følgende:

- den lovgivning, der finder anvendelse på den sædvanlige bopæl for den, der afgiver erklæringen, eller den, der modtager erklæringen, eller, i mangel heraf
- lovgivningen på det sted, hvor adfærden fandt sted.

Værdien af tavshed som en form for erklæring er underlagt følgende:

- den lovgivning, der finder anvendelse på den sædvanlige bopæl for den, der afgiver erklæringen, eller den, der modtager erklæringen, eller, i mangel heraf

- lovgivningen på det sted, hvor forslaget blev modtaget (den civile lovbogs artikel 35, stk. 2 og 3).

Hensigtserklæringens form er underlagt følgende:

1. den lovgivning, der gælder for transaktionens indhold, eller
2. lovgivningen på det sted, hvor erklæringen blev afgivet, eller
3. lovgivningen i den stat, hvortil der henvises i den lovvalgsregel, som finder anvendelse det sted, hvor erklæringen er afgivet (den civile lovbogs artikel 36, stk. 1 og 2).

Bemærk:

Alternativ 2) og 3) kan kun anvendes, hvis den lovgivning, der gælder for den pågældende transaktions indhold, ikke bestemmer, at erklæringen er ugyldig eller uden retskraft i tilfælde af manglende overholdelse af en bestemt form, selv hvis transaktionen er gennemført i udlandet.

Den lovgivning, der finder anvendelse på juridisk repræsentation, er:

- den lovgivning, som finder anvendelse på det juridiske forhold, der giver anledning til repræsentationen (den civile lovbogs artikel 37).

Den lovgivning, der finder anvendelse på organisationers repræsentation:

- den respektive personlov.

Frivillig repræsentation reguleres som følger:

- Lovgivningen i den stat, hvor repræsentantens beføjelser udøves, regulerer eksistensen, forlængelsen, ændringen, virkningerne og ophøret af repræsentantens beføjelser (den civile lovbogs artikel 39, stk. 1).
- Loven i det land, hvor den repræsenterede har sit sædvanlige opholdssted, finder anvendelse, hvis repræsentanten udøver sine beføjelser i et andet land end det, der er angivet af den repræsenterede, og hvis dette er kendt af den tredjemand, med hvem der indgås en kontrakt (den civile lovbogs artikel 39, stk. 2).
- Den lov, der gælder for repræsentantens hjemsted, finder anvendelse, hvis den pågældende repræsentant udøver sine beføjelser professionelt, og dette er kendt af den kontraherende tredjepart (den civile lovbogs artikel 39, stk. 3).
- Loven på det sted, hvor den faste ejendom er beliggende, finder anvendelse, hvis repræsentationen vedrører afhændelse eller administration af ejendommen (den civile lovbogs artikel 39, stk. 3).

Forældelsesfrister og fortabelse er underlagt følgende:

- den lovgivning, der finder anvendelse på den rettighed, som det ene eller andet henviser til (den civile lovbogs artikel 40, stk. 1).

De forpligtelser, der følger af retlige transaktioner, og den pågældende transaktions indhold er underlagt følgende:

I. den lov, som de kontraherende parter har valgt eller havde i tankerne (den civile lovbogs artikel 41, stk. 1), forudsat at en af følgende betingelser er opfyldt:

- Dens anvendelse er i de personers interesse, som har afgivet erklæringen.
- Den er forbundet med et aspekt af transaktionen, som falder ind under international privatret (den civile lovbogs artikel 41, stk. 2).

II. Hvis parterne ikke træffer bestemmelse om gældende ret, er gældende ret som følger:

- gældende ret på den sædvanlige bopæl for den person, der har afgivet erklæringen, hvis der er tale om en ensidig transaktion
- gældende ret på parternes fælles sædvanlige bopæl, hvis der er tale om en kontrakt (den civile lovbogs artikel 42, stk. 1).

III. Når det drejer sig om en kontrakt, hvor parterne ikke har fastslået gældende ret, og de ikke har fælles sædvanlig bopæl, bør der skelnes mellem to situationer:

- kontrakter, der ikke omfatter penge, for hvilke gældende lovgivning er lovgivningen på den sædvanlige bopæl for den kontraherende part, der er modtager af ydelsen
- tabsgivende kontrakter, for hvilke gældende lovgivning er lovgivningen på det sted, hvor de er indgået (den civile lovbogs artikel 42, stk. 2).

Den lovgivning, der finder anvendelse på forretningsførelse, er:

- loven på det sted, hvor forretningsførerens vigtigste aktivitet finder sted (den civile lovbogs artikel 43).

Den lovgivning, der finder anvendelse på uberettiget berigelse, er:

- den lov, som overførslen af aktiver til fordel for den berigede part er baseret på.

3.2 Erstatning uden for kontraktforhold

Ordning omfattet af EU-retten

I Den Europæiske Unions medlemsstater (undtagen Danmark) er den lov, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontraktforhold, fastsat i henhold til forordning (EF) nr. 864/2007 af 11. juli 2007 (Rom II), som har forrang for de nationale lovvalgsregler, hvis disse bestemmer andet.

I forholdet mellem Portugal og de stater, der er parter i Haagerkonventionen af 1971 om lovvalg ved trafikuheld, afgøres den lov, der skal anvendes i sådanne tilfælde, imidlertid i overensstemmelse med denne konvention, som i denne del udelukker lovvalgsreglerne i Rom II-forordningen (Rom II-forordningens artikel 28).

Ordning, der er fastsat i de nationale lovvalgsregler

I. Den lovgivning, der finder anvendelse på forpligtelser uden for kontraktforhold baseret på en ulovlig handling eller en risiko, er som følger:

- loven i den stat, hvor den vigtigste skadelige handling fandt sted, eller
- hvis der er tale om en undladelse, loven på det sted, hvor den ansvarlige burde have handlet (den civile lovbogs artikel 45, stk. 1).

II. Hvis gerningsmanden ikke anses for ansvarlig i henhold til lovgivningen på det sted, hvor den skadelige aktivitet fandt sted, eller, hvis der er tale om en undladelse, loven på det sted, hvor den pågældende burde have handlet, er gældende lovgivning lovgivningen i den stat, hvor den skadelige handling fandt sted, forudsat at begge nedenstående betingelser er opfyldt:

- Gerningsmanden anses for ansvarlig i henhold til loven i den stat, hvor følgerne af den skadelige handling er indtruffet.
- Gerningsmanden burde have forudset den skade, der er forårsaget i den pågældende stat som følge af den pågældendes handling eller undladelse (den civile lovbogs artikel 45, stk. 2).

III. Ovennævnte regler i punkt I og II finder ikke anvendelse i følgende tilfælde:

- Hvis gerningsmanden og skadelidte har samme nationalitet eller samme sædvanlige bopæl og undertiden opholder sig i udlandet, er gældende lovgivning personloven for disse eller gældende lovgivning på deres sædvanlige bopæl.
- Dette gælder med forbehold af bestemmelserne i lokalstaten, der skal gælde for alle personer på lige fod (den civile lovbogs artikel 45, stk. 3).

3.3 Personalstatut, aspekter vedrørende civil status (navn, bopæl, funktion)

Begrebet personlov

- Fysiske personer:
 - Personloven er den lovgivning, der gælder for den fysiske persons nationalitet (den civile lovbogs

artikel 31, stk. 1).

- For så vidt angår statsløse er personloven gældende lov på det sted, hvor den pågældende har sit sædvanlige opholdssted (den civile lovbogs artikel 32, stk. 1). Hvis en statsløs er umyndig eller opholder sig ulovligt, er personloven gældende lov på det sted, hvor den pågældende har lovlig bopæl (den civile lovbogs artikel 32, stk. 2).
- Juridiske personer:
 - Personloven for juridiske personer er lovgivningen i den stat, hvor enheden har hjemsted eller hovedsæde (den civile lovbogs artikel 33, stk. 1).

Personloven for fysiske personer regulerer følgende:

- civilstand (den civile lovbogs artikel 25)
- rets- og handleevne (den civile lovbogs artikel 25)
- begyndelsen og afslutningen på status som fysisk person (den civile lovbogs artikel 26, stk. 1)
- den fysiske persons rettigheder: eksistens, beskyttelse og begrænsninger (med det forbehold at en udlænding eller statsløs ikke har retlig beskyttelse, der ikke er anerkendt i henhold til portugisisk lovgivning) (den civile lovbogs artikel 27)
- myndighedsalder (med det forbehold at en ændring af personloven ikke påvirker den myndighed, der er opnået i henhold til den tidligere personlov) (den civile lovbogs artikel 29)
- værgemål og lignende forhold, der sigter mod at beskytte umyndige personer (den civile lovbogs artikel 29).

Personloven for juridiske personer regulerer følgende:

- den juridiske persons rets- og handleevne
- oprettelse, drift og kompetence vedrørende dens organer
- erhvervelse og fortabelse af medlemskab og rettigheder og pligter i tilknytning hertil
- den juridiske persons, dens respektive organers og medlemmers ansvar over for tredjemand
- omdannelse, opløsning og ophør af den juridiske persons status (den civile lovbogs artikel 33, stk. 2).

Overførsel og fusion af juridiske personer:

- Overførsel fra en stat til en anden af en juridisk persons hjemsted medfører ikke ophævelse af den juridiske persons status, hvis lovgivningen i de to lande tillader dette.
- En fusion mellem juridiske personer, der er omfattet af forskellige personlove, vurderes efter begge love (den civile lovbogs artikel 33, stk. 3 og 4).

Internationale juridiske personer:

- Personretlige bestemmelser fastlægges i stiftelsesdokumentet eller vedtægterne.
- Hvis dette ikke er tilfældet, er gældende lovgivning lovgivningen i det land, hvor den juridiske person har hjemsted (den civile lovbogs artikel 34).

3.4 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold, herunder adoption

3.4.1 Fastlæggelse af forældre-barn-forhold

Der gælder følgende lovgivning for forholdet mellem forældre og børn:

- personloven for forælderen på det tidspunkt, hvor forholdet blev etableret (den civile lovbogs artikel 56, stk. 1)
- den fælles nationale lovgivning for begge forældre eller, i mangel heraf, gældende lovgivning på forældrenes sædvanlige bopæl, eller, i mangel heraf, personloven for barnet, hvis det er barn af en gift kvinde, og etableringen af forældre-barn-forholdet vedrører faderen (den civile lovbogs artikel 56, stk. 2).

Forholdet mellem forældre og børn er underlagt følgende:

- den fælles nationale lovgivning, der gælder for forældrene, eller, i mangel heraf,
- gældende lovgivning på forældrenes fælles sædvanlige bopæl, eller
- hvis forældrene har bopæl i forskellige stater, personloven for barnet (den civile lovbogs artikel 57, stk. 1).

3.4.2 Adoption

Der gælder følgende lovgivning for adoption, forholdet mellem adoptivforælderen og adoptivbarnet samt forholdet mellem adoptivbarnet og dets biologiske familie:

- personloven for adoptivforælderen (den civile lovbogs artikel 60, stk. 1) eller
- hvis adoptivforældrene er gift, eller adoptivbarnet er barn af en af dem, den fælles nationale lovgivning, der gælder for adoptivforældrene, eller, i mangel heraf,
- gældende lovgivning på adoptivforældrenes fælles sædvanlige bopæl eller, i mangel heraf,
- loven i det land, som adoptivforældrene har tættest tilknytning til (den civile lovbogs artikel 60, stk. 2).

Situationer, hvor adoption ikke er tilladt:

- Adoption er ikke tilladt, hvis den lovgivning, som regulerer forholdet mellem adoptivbarnet og dets biologiske forældre, generelt ikke anerkender adoption, eller adoption ikke er tilladt under disse omstændigheder (den civile lovbogs artikel 60, stk. 4).

Situationer, hvor samtykke er påkrævet til adoption eller godkendelse af faderskab eller moderskab:

- når personloven for adoptivbarnet kræver samtykke (den civile lovbogs artikel 61, stk. 1)
- når den lov, der regulerer forholdet mellem adoptivbarnet og tredjemand, som denne har et familieretligt eller værgemæssigt forhold til, indeholder et krav om samtykke fra denne tredjemand (den civile lovbogs artikel 61, stk. 2).

3.5 Ægteskab, ugifte/samlevende, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt

3.5.1 Ægteskab

Personloven for forlovede finder anvendelse:

- på deres ret til at indgå ægteskab
- på deres ret til at oprette en ægtepagt
- på reglerne om manglende samtykke eller mangelfuldt samtykke (den civile lovbogs artikel 49).

Den lovgivning, der finder anvendelse på ægteskabets form, er følgende:

- lovgivningen i den stat, hvor ægteskabet indgås
- den nationale lovgivning, der gælder for en af ægtefællerne, hvis de begge er udlændinge og gifter sig i Portugal for deres respektive konsulære eller diplomatiske repræsentant, og hvis denne lovgivning giver samme kompetence til portugisiske konsulære og diplomatiske repræsentanter (den civile lovbogs artikel 51, stk. 1).
- Portugals diplomatiske eller konsulære repræsentanter eller katolske præster kan vie to portugisiske statsborgere eller en portugisisk statsborger og udlænding i udlandet (den civile lovbogs artikel 51, stk. 2).
- I en af de situationer, der er nævnt i sidste led, skal det kompetente organ forud meddele, at ægteskabet vil finde sted, medmindre dette er frafaldet (den civile lovbogs artikel 51, stk. 3).
- Et ægteskab indgået ved kirkelig vielse i udlandet mellem to portugisiske statsborgere eller en portugisisk statsborger og udlænding indskrives i det relevante sogneregister i Portugal uanset ægteskabets retlige form (den civile lovbogs artikel 51, stk. 4).

Der gælder følgende lovgivning for forholdet mellem ægtefæller og for ændringer af formueforholdet mellem ægtefællerne:

- den fælles nationale lovgivning (den civile lovbogs artikel 52, stk. 1), eller, i mangel heraf,
- den lovgivning, der gælder på den fælles sædvanlige bopæl, eller, i mangel heraf,
- loven i det land, som familien er tættest knyttet til (den civile lovbogs artikel 51, stk. 2).

3.5.2 Ugifte/samlevende og partnerskaber

Der findes ingen nationale lovvalgsregler, som udtrykkeligt regulerer forholdet mellem ugifte/samboende par og partnerskaber.

I henhold til national lovgivning er samliv reguleret ved lov nr. 7/2001 af 11. maj 2001 (beskyttelse af frie samlivsforhold) (senest ændret ved lov nr. 71/2018 af 31.12.2018).

I portugisisk lovgivning defineres samliv som den retlige situation for et par, som, uanset køn, har boet sammen, som om de var gift, i over to år (artikel 1, stk. 2, i loven om beskyttelse af frie samlivsforhold).

Da der ikke findes specifikke lovvalgsregler for samliv, finder lovvalgsreglerne vedrørende forhold mellem ægtefæller og ændringer af formueforholdet mellem ægtefæller tilsvarende anvendelse. Denne fortolkning svinger dog i national retspraksis.

3.5.3 Skilsmisse og separation

Ordning omfattet af EU-retten

I de af EU's medlemsstater, der deltager i denne ordning for forstærket samarbejde, bestemmes den lov, der finder anvendelse på skilsmisse og separation, ved forordning (EU) nr. 1259/2010, der fortrænger nedenstående nationale lovvalgsregler, for så vidt de indeholder modstridende bestemmelser.

Ordning, der er fastsat i de nationale lovvalgsregler

Gældende lovgivning i tilfælde af skilsmisse og separation er:

- den fælles nationale lovgivning, eller, i mangel heraf,
- den lovgivning, der gælder på den fælles sædvanlige bopæl, eller, i mangel heraf,
- loven i det land, som familien er tættest knyttet til (den civile lovbogs artikel 52, der finder anvendelse på separation og skilsmisse i henhold til den civile lovbogs artikel 55, stk. 1).

Ændring af den lov, der finder anvendelse, under ægteskabets beståen:

- I dette tilfælde er det kun en relevant omstændighed, der er indtruffet under ægteskabet, der kan bruges som grundlag for skilsmisse eller separation (den civile lovbogs artikel 55, stk. 2).

3.5.4 Underholdspligt

Ordning, der er fastsat i Haagerprotokollen af 2007

I Den Europæiske Unions medlemsstater (med undtagelse af Danmark) bestemmes den lovgivning, der finder anvendelse på underholdspligt, som udspringer af familieforhold, forældre-børn-forhold, ægteskab eller svogerskab, herunder underhold til børn, hvis forældre ikke er gift, i overensstemmelse med Haagerprotokollen om, hvilken lov der finder anvendelse på underholdspligt af 23. november 2007, der tilsidesætter nedenstående nationale lovvalgsregler, for så vidt som disse adskiller sig herfra.

Ordning, der er fastsat i de nationale lovvalgsregler

Den gældende lovgivning er, hvor det er relevant:

- afsnittet "*Etablering af forældre-barn-forhold, herunder ved adoption*" i ovennævnte lov, for så vidt det drejer sig om *forholdet mellem forældre og børn og forholdet mellem adoptivforældre og adoptivbarn*
- afsnittet "*Ægteskab, ugifte/samboende par, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt*" i ovennævnte lov, for så vidt det drejer sig om *forholdet mellem ægtefæller*.

I tilfælde, hvor underholdsbidrag er baseret på andre familieforhold:

- Gældende lovgivning er personloven for parterne.

Gældende lovgivning i tilfælde, hvor underholdsbidrag er baseret på juridiske transaktioner, er:

- afsnittet "*Kontraktlige forpligtelser og retshandler*" i ovennævnte lov, især vedrørende henvisningen til *de forpligtelser, der følger af retlige transaktioner, og den pågældende transaktions indhold*.

Gældende lovgivning i tilfælde, hvor underholdsbidrag er baseret på en arv eller testamentarisk disposition:

- afsnittet "*Testamente og arv*" i nedenstående lov.

3.6 Formueforholdet mellem ægtefæller

Ordning omfattet af EU-retten

I de af EU's medlemsstater, der deltager i denne ordning for forstærket samarbejde, herunder Portugal, bestemmes den lov, der finder anvendelse på formueforholdet mellem ægtefæller og konsekvenserne for registrerede partners formueforhold, ved forordning (EU) nr. 2016/1103 og forordning (EU) nr. 2016/1104, der fortrænger nedenstående nationale lovvalgsregler, for så vidt de indeholder modstridende bestemmelser.

Ordning, der er fastsat i de nationale lovvalgsregler

Der gælder følgende lovgivning for ægtepagter (indhold og virkninger) og for formueordningen (i henhold til loven eller fastlagt ved aftale):

- den nationale lovgivning for parret på tidspunktet for ægteskabets indgåelse (den civile lovbogs artikel 53, stk. 1), eller, hvis de ikke har samme nationalitet,
- gældende lovgivning på parrets fælles sædvanlige bopæl på tidspunktet for ægteskabets indgåelse eller, i mangel heraf,
- gældende lovgivning på parrets første fælles bopæl (den civile lovbogs artikel 53, stk. 1) eller
- enhver af de tidligere ordninger, hvis fremmed ret finder anvendelse, en af de forlovede har sin sædvanlige bopæl i Portugal, og dette er aftalt med forbehold af tredjemands rettigheder forud for aftalen (den civile lovbogs artikel 53, stk. 3).

For så vidt angår ændringer i formueforholdet mellem ægtefællerne henvises til afsnittet "*Ægteskab, ugifte/samboende par, partnerskaber, skilsmisse, separation og underholdspligt*" ovenfor, for så vidt det drejer sig om *forholdet mellem ægtefæller og ændringer i formueforholdet (den civile lovbogs artikel 54)*.

3.7 Arv i henhold til lov eller testamente

Ordning omfattet af EU-retten

I EU's medlemsstater (med undtagelse af Danmark, Irland og Det Forenede Kongerige) bestemmes den lovgivning, der finder anvendelse på arv, i henhold til forordning (EU) nr. 650/2012, som tilsidesætter nedenstående nationale lovvalgsregler, i det omfang de adskiller sig herfra.

Forordningen om arv berører ikke anvendelsen af internationale konventioner, som Portugal er part i på datoen for denne forordnings vedtagelse (artikel 75, stk. 1, i forordning (EU) nr. 650/2012).

Selv om Portugal har undertegnet Haagerkonventionen om lovkonflikter vedrørende viljesformer (1961), har landet endnu ikke ratificeret den (april 2021), hvorfor landet ikke er bundet heraf.

Derfor er internationale testamenter underlagt konventionen om ensartet lovgivning vedrørende formen af et internationalt testamente (Washington, 1973), som Portugal er part i, godkendt til tiltrædelse ved lovdekret nr. 252/75 og ved reglerne i den portugisiske notarlov.

Ordning, der er fastsat i de nationale lovvalgsregler

Personloven for testator på tidspunktet for dødsfaldet finder anvendelse:

- på arv ved død
- på bobestyrerens og kuratorens beføjelser (den civile lovbogs artikel 62).

Den lovgivning, der gælder for testator på tidspunktet for opgørelsen, finder anvendelse:

- på evnen til at udføre, ændre eller tilbagekalde en dødsdisposition (den civile lovbogs artikel 63, stk. 1)
- på den særlige form, der bestemmes af alderen på den person, der foretager dispositionen (den civile lovbogs artikel 63, stk. 1)
- på fortolkningen af klausuler og bestemmelser ved dødsfald, medmindre der henvises til en anden lov (artikel 64, litra a), i den civile lovbog)

- på situationer, hvor der ikke foreligger samtykke, eller hvor der foreligger fejlbehæftet samtykke (artikel 64, litra b), i den civile lovbog)
- på fælles testamenteres antagelighed (artikel 64, litra c), i den civile lovbog)
- på antageligheden af aftaler om arv med forbehold af den ordning, der er anført ovenfor under overskriften "*Formueforhold mellem ægtefæller*" (artikel 64, litra c), i den civile lovbog).

Bemærk:

I tilfælde af at personloven er ændret, efter at der er foretaget en dødsdisposition, kan den person, der foretager dispositionen, stadig tilbagekalde denne disposition i medfør af den foregående personlov (den civile lovbogs artikel 63, stk. 2).

For så vidt angår dødsdispositionernes form og tilbagekaldelse eller ændring af dispositionen, kan følgende anvendes som alternativ:

- gældende lovgivning på det sted, hvor handlingen blev udført, eller
- personloven for afdøde på tidspunktet for erklæringen eller
- personloven for afdøde på dødstidspunktet eller
- den lov, som den nationale lovvalgsregel henviser til (*den civile lovbogs artikel 65, stk. 1*).

Begrænsninger ved denne ordning:

Formkrav i personloven for afdøde på det tidspunkt, erklæringen udformes, skal overholdes, hvis manglende overholdelse betyder, at erklæringen bliver ugyldig eller ikke kan eksekveres, selv om den er udfærdiget i udlandet.

3.8 Ejendomsret

Den lovgivning, der finder anvendelse på besiddelse, ejerskab og andre tinglige rettigheder, er:

- loven i den stat, på hvis område ejendommen er beliggende (*den civile lovbogs artikel 46, stk. 1*).

Den lovgivning, der gælder for etablering og overdragelse af tinglige rettigheder over fast ejendom i transit, er:

- lovgivningen i bestemmelseslandet (*den civile lovbogs artikel 46, stk. 2*).

Den lovgivning, der gælder for etablering og overdragelse af tinglige rettigheder over transportmidler, der skal registreres, er:

- lovgivningen i registreringslandet (*den civile lovbogs artikel 46, stk. 3*).

Den lovgivning, der gælder for evnen til at etablere tinglige rettigheder over fast ejendom eller til at afhænde den, er:

- lovgivningen på det sted, hvor ejendommen er beliggende, forudsat at dette er fastlagt i denne lovgivning, eller, hvis dette ikke er tilfældet,
- den respektive personlov (*den civile lovbogs artikel 47*)

Den lovgivning, der finder anvendelse på ophavsret, er:

- lovgivningen på det sted, hvor værket først blev udgivet, eller, hvis det ikke er udgivet,
- personloven for forfatteren, med forbehold af bestemmelserne i særlovgivning (*den civile lovbogs artikel 48, stk. 1*).

Den lovgivning, der finder anvendelse på industriel ejendomsret, er:

- lovgivningen i det land, hvor ejendomsretten blev etableret (*den civile lovbogs artikel 48, stk. 2*).

3.9 Insolvens

Hovedregel: Lovgivningen i den stat, hvor proceduren blev indledt, finder anvendelse (artikel 276 i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).

Undtagelse: Retsvirkningerne af konkursdekretet:

- Kontrakter om ansættelse eller andre arbejdsretlige forhold behandles efter den lovgivning, der finder anvendelse på ansættelseskontrakten (artikel 277 i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).
- For så vidt angår fordringshaverens sikkerhed i fast ejendom, skibe og fly, hvis registrering er obligatorisk, finder registerstatens lovgivning anvendelse (artikel 278 i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).
- Kontrakter, hvorved der indrømmes tinglige rettigheder over en fast ejendom, eller brugsrettigheder over en sådan ejendom, behandles udelukkende efter lovgivningen i den stat, hvor ejendommen er beliggende (artikel 279, stk. 1, i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).
- Ejendomsforbeholdssælgeres rettigheder over for skyldneren samt fordringshaverens eller tredjemands tinglige rettigheder over de af skyldnerens aktiver, der på tidspunktet for konkursdekretets afsigelse befinder sig i en fremmed stat, er udelukkende undergivet den pågældende stats lovgivning (artikel 280, stk. 1, i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).
- Rettigheder i henhold til gældsbreve behandles efter den lovgivning, der finder anvendelse ved overdragelse af sådanne gældsbreve, jf. artikel 41 i gældsbrevsloven (*Código dos Valores Mobiliários*) (artikel 282, stk. 1, i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).
- Rettigheder og forpligtelser for deltagere i betalingssystemer og værdipapirafviklingssystemer som defineret i artikel 2, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/26/EF, eller lignende systemer behandles efter den lovgivning, der finder anvendelse på systemet (artikel 285 i gældsbrevsloven og artikel 282, stk. 2, i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).
- Salgs- og tilbagekøbsforretninger som defineret i artikel 12 i Rådets direktiv 86/635/EØF af 8. december 1986 behandles efter den lovgivning, der finder anvendelse på de relevante aftaler (artikel 283 i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).
- Verserende tvister vedrørende et aktiv eller en rettighed i konkursboet afgøres udelukkende efter lovgivningen i den stat, hvor tvisten verserer (artikel 285 i loven om insolvens og genopretning af virksomheder).

Links til relevant portugisisk lovgivning

[Den Portugisiske Republiks forfatning](#)

[Den civile lovbog](#)

[Notarloven](#)

[Lov om insolvens og genopretning af virksomheder](#)

Afsluttende bemærkning

Oplysningerne i dette faktablad er generelle, ikke udtømmende og ikke bindende for kontaktpunktet, Det Europæiske Retlige Netværk for Civil- og Handelsager, domstolene eller andre modtagere. Der skal altid tages udgangspunkt i gældende lovgivning.

■ Sidste opdatering: 09/11/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.